

«Бекітемін»
«Сарысай орта мектебі»
КММ-нің директоры:
Н.С.Нурмуханов

«31» мамыр 20²²ж.

«Келісемін»
Директордың оқу
ісі жөніндегі орынбасары:
Таласбаева Т.Т.

«31» мамыр 20²²ж.

Қаралды:
ӘБ жетекшісі:

Бухарбаева А.Б.

«27» мамыр 20²²ж.

КҮНТІЗБЕЛІК-ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАРЛАУ

9-сынып Жаһандық құзыреттілік

Пән Мұғалімі: Бегентаева Р.К.

2022 - 2023 оқу жылы

Негізгі орта білім беру деңгейінің 9- сыныпқа арналған «Жаһандық құзыреттіліктер» курсының бағдарламасы

1. Жалпы ережелер

1. Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. «Жаһандық құзыреттіліктер» курсы білім алушылардың әлемдегі өз орнын анықтау үшін қажетті құндылық бағдарларын, коммуникативтік дағдыларын, әдептік нормалары мен мінез-құлық ұстанымдарын қалыптастыруға ықпал етеді.

3. Курстың мақсаты: жаһандық азаматтық құзыреттерге ие бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру.

Курстың міндеттері:

- 1) білім алушыларды қазіргі заманның жаһандық сын-тегеуріндерімен таныстыру;
- 2) тұлғаның тұрақты даму мәдениетін қалыптастыру;
- 3) білім алушыларда жергілікті, өңірлік, ұлттық, жаһандық оқиғалар, олардың себептері мен салдарлары туралы талдамалық бағалау түсінігін дамыту;
- 4) эмпатия жағдайында басқа адамдардың қажеттіліктері мен құқықтарына тәрбиелеу;
- 5) мазмұнды және шығармашылық оқыту дағдыларын қалыптастыру.

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсы бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

9 - сыныпта-аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат.

2. Оқу курсының базалық мазмұны

6. Курс бағдарламасы білім алушылардың жас ерекшеліктері мен қызығушылықтарын ескере отырып әзірленген алты бөлімнен тұрады.

«Парасаттылық және әдеп» юниті білім алушылардың бойында әдептілік, тілектестік, адалдық, толеранттылық, өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік, ұжымда жұмыс істей білу және мінез-құлық мәдениетінің жоғары стандарттарын білдіретін жеке қасиеттерін дамытуға ықпал етеді.

«Азаматтылық және патриотизм» юниті қазақстандық қоғамның бірдей кодын және мемлекеттілікті құрметтеуді, азаматтық ұстаным мен жауапкершілікті қалыптастыруды, адамдардың қоғамдағы өзара қарым-қатынасын, отбасындағы өзара көмекті, халықаралық сананы қалыптастыруды насихаттайды.

«Медиа және қаржылық сауаттылық» юнитінде медиакеңістік және қаржылық сауаттылықтың негізгі ұғымдарымен және заңдылықтарымен танысады. Қоғамда белсенді өмір сүріп, әлеуметтену үшін қажетті дағды түрлерін қарастырып, ақпаратты талдау, бағалауды дамытады. Білім алушылар ақпаратпен жұмыс істеуге, материалдарды бағалауға, талдауға, жалған мәлімет пен насихатты ажырата білуге үйренеді. Қаржылық сауаттылық туралы білімдері кеңейіп, сауаттылық неден басталатыны, еңбегі арқылы жетістікке жеткен адамдар туралы ақпарат жинақтап, отбасылық бюджетті қалай үнемдеуге болатыны туралы өмірмен байланысты білімдерін дамытады. Білім алушылар қаржылық сауаттылықты жеке қаржылық әл-ауқатқа жету құралы ретінде пайдалану арқылы әлемдік экономикалық кеңістікке кірігеді.

«Өмір қауіпсіздігі» юниті адам өмірі мен денсаулық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, даралықты, жеке өмірге қол сұқпау және құпиялық құқығын сақтауға, қорқыту мен зорлық-зомбылықтан қорғану, адам өмірін сақтап қалу жолдарымен танысуға бағытталған.

«Экологиялық мәдениет» юнитінде білім алушылар экологияның негізгі заңдылықтарымен танысады. Өз денсаулығына, айналасындағы адамдарға және табиғатқа жағымды көзқараста болып, ұқыппен қарауды үйренеді. Табиғатты пайдаланудың моральдық-құқықтық принциптерін сақтайды. Қоршаған ортаны қорғау іс-шараларын белсенді жүргізетін, биосферадағы байланыстарды бұзушыларға қарсы, сондай-ақ экологиялық санасы дамыған әлеуметтік-бағдарлы тұлғаны қалыптастырады.

«Зайырлылық және дінтану» юниті (9-сынып) білім алушылардың құқықтық және діни сауаттылығын қалыптастыруға, зайырлылық қағидатын құндылық ретінде түсінуге, діннің қоғам өміріндегі орнын, әлемдік діндердің, жалған діни және деструктивті діни ағымдардың тарихы мен қазіргі жағдайын зерделеуге бағытталған.

3. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

Білім алушыда:

- 1) Кең ауқымды дағдылар;
- 2) Әлеуметтік жауапкершілік;
- 3) сыни, креативті және шығармашылық ойлау;
- 4) өз білімі мен іс-әрекеті үшін жауапкершілік, басқаларға жанашырлық пен құрмет көрсету;

- 5) салауатты өмір сүру дағдысы мен айналасындағы адамдардың әл-ауқатына ықпал ету;
- 6) өмір бойы білім алу қажеттілігі;
- 7) экстремистік, террористік діни топтар мен ағымдардың идеологиялары мен тәжірибесінің ықпалына қарсы иммунитет қалыптасады.

Білім алушы

- 1) тәжірибеде алған білімдерін;
- 2) өзінің және басқаның жаңа идеяларын;
- 3) сыни тұрғыдан бағалауды және ақпаратпен сенімді жұмыс істеуді;
- 4) зерттеушілік, жоба мен жұмыс жасау және волонтерлік жұмыс дағдыларын;
- 5) тұрақты даму мүддесіндегі ашық, мейірімді қоғам құруға бағытталған білім мен дағдыларды қолданады.

Білім алушылар

- 1) өзінің оқуын және жеке дамуын қолдау үшін күшті және әлсіз жақтарын;
- 2) өзінің және басқалардың жақсы өмір сүруі үшін өмірдің түрлі аспектілерін;
- 3) басқалар мен ынтымақтастық қарым-қатынасын;
- 4) мемлекеттік, саяси және діни бірлестіктер мен мәдениет аралық қатынастардың мәнін талдай алады.

Білім алушылар

- өз мінез-құлқы мен мәдениетін, жеке тарихын, сондай-ақ құндылықтар мен әр түрлі көзқарастарды;
- әр түрлі жағдайларда жауапты шешімдер қабылдауды сыни бағалайды.

Осы оқу бағдарламасы негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Жаһандық құзыреттіліктер» оқу пәні бойынша қосымшада берілген Үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспарына сәйкес іске асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр тарауда қамтылуы тиіс оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

**Негізгі орта білім беру деңгейінің 9- сыныпқа арналған
«Жаһандық құзыреттіліктер» курсының күнтізбелік-тақырыптық жоспары**

№	Тақырыбы	Күтілетін нәтижелер (соңғы онім)	Сағат саны	Мерзімі
Парасаттылық және әдеп (6 сағат)				
1	Отбасы және неке. Бақыт не әкеледі және бақытқа не кедергі?	Әлеуметтік жобалар	1	7.09
2	Корпоративтік жұмыс мәдениеті	Брифингтер	1	14.09
3	«Әділ деп соны айтыңыз, турасын қисық бұрмаса» (Шортанбай Қанайұлы)	Жобаларды қорғау	1	21.09
4	Саяхат әдебі: біз өз еліміздің өкіліміз	Бейнедайындау	1	28.09
5	Қарым-қатынас мәдениеті: гендерлік рөлдер		1	5.10
		Инфографика		
Азаматтық және патриотизм (4 сағат)				
6	Өзгені өзіндей сыйла	Жоба	1	12.10
7	Әлеуметтік рөлдер мен мәртебелер	Жағдаяттық сценарийдерді шешу	1	19.10
8	Ертеңгі жастар қандай болмақ? Ынтымағы жарасқан ел	Флешмоб Акциялар	1	26.10
Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық (6 сағат)				
9	Әлеуметтік желілердегі блогерлер Кибербуллинг	TEDx өткізу	1	9.11
10	Белсенді және пассивті ірістер	Жоба	1	16.11
11	Отбасылық бюджеттің түрлері. Отбасы бюджетін жоспар лау	Рөлдік ойындар	1	23.11
12	Жинақтарды қалай сақтауға болады	Стартаптар	1	30.11
13	Қаржы пирамидасы		1	7.12
14	Қаржылық әлеует		1	14.12
Тіршілік қауіпсіздігі (5 сағат)				
15	Қандай да бір қауіп туындаған жағдайда не іс білуді маңызды	Зерттеу жұмысы	1	21.12

	?	Төтенше жағдайларда өзіме және басқаларға қалай көмектесе аламын?	Ситуациялықесептердішешу		
16	Өмірменденсаулыққақауіптіжағдайларданқалайшығуға болады?		Рөлдік ойындар	1	28.12
Экологиялық мәдениет(4 сағат)					
17	Табиғиресурстардықалайпайдаланамыз?	Экологиялықакциялар		1	11.01
18	Экологиялық тұрақтылық	«Бізтабиғиресурстардық алайпайдаланамыз»тақырыбындағы брифинг		1	18.01
19	Апаттарментабиғиапаттардыңқоршағанортағаәсері	«Болашақжер» Эссе		1	25.01
20	Табиғиресурстардықалайпайдаланамыз?	Жобалардықорғау Макулатура жинаужәнеқайталамашикізаттыбөлекжинау «Табиғатдәлсіздіктергешыдамайдыжәнеқателіктердікешірмейді»тақырыбындағыбейнеролик		1	1.02
Зайырлылық және дінтану негіздері (11 сағат)					
21	Зайырлымемлекетжәнедін	Жоба		1	8.02
22	Дінніңпайдаболуыжәнемаңыздылығы, әлеуметтікмақсаты мен жіктелуі				
23	Дінніңқұрылымы мен қызметтеріДінніңшығутегі мен тарихиформалары	Жағдаяттықесептердішешу		1	15.02
24	Ежелгісенімжүйесі, ұлттықжәнедәстүрлідіндер.			1	22.02
25	Буддизм. Дінілімінегіздері.Христиандіні. Дінілімінегіздері.	Тесттер		1	1.03
26	1Дін ілім негіздері. 2Дін туралы ұғым			1	15.03
27	Ислам. Дінілімінегіздері.			1	29.03
28-29	Ислам мәдениеті.			2	5.04 12.04

30	Қазақстанаумағындағыправославтыдіниұйымдардың ызметі.		1	19.04
31	Теріспиғылдағыдіниағымдартуралытүсінік.		1	26.04
32	Терроризм.			3.05
33	Қазақстан – унитарлықжәнезайырлымемлекет.		1	10.05
34-35	Қазақстанныңдінаралықкелісім татулықаясындағысаясаты мен		2	17.05 24.05
36	Қазақстан –дінаралық келісім елі		1	31.05
	Барлығы		36	